

MAGIJA •DIJALOGA 2017

EXIT

SREDA, 5. jul 2017
broj 7219, godina XXI
cena 40 din, 20 den, 1 KM,
0,7 EUR (CG), 0,7 EUR (SLO),
5 kuna, 1,2 EUR (GR)
www.danas.rs

Da svet bude utočište čovečanstvu

Exit festival, pokret Novi optimizam i list Danas i ove godine organizuju seriju tribina na Petrovaradinskoj tvrđavi za vreme Exit festivala. Ove godine, kada Exit fondacija obeležava 20 godina Exit aktivizma, a Danas 20 godina od kada je objavljen prvi broj, u Ulici aktivizma, nastavljamo sa Magijom dijaloga! Jer, kad se postavi pitanje, to sve menja.

Od globalnih tema kakva je sigurno očuvanje planete, do evropskih, gde će se razgovarati o Evropskim prestonicama kulture, o diskriminaciji prema manjinskim grupama, o regionalnoj temi broj 1 - Čiji je NAŠ jezik?, do početka uspostavljanja dijaloga u nekoliko faza o Kineskoj četvrti u Novom Sadu, a sve sa željom da potvrdimo da je dijalog najvažniji i, u suštini, osnova za uspostavljanje boljih međuljudskih odnosa i boljeg sveta u kojem živimo.

Ernesto Sabato je u svojoj testamentarnoj knjizi *Pre kraja* napisao: „Tolike vrednosti uništene su zbog novca, a sada i svet, koji se prepustio svemu da bi se ekonomski razvio, ne može da pruži utočište čovečanstvu.“

Ne želimo da se uništi svet, ne želimo da se unište vrednosti - **Želimo da svet bude utočište čovečanstvu!**

Šira slika
Srđe
Popovića

Exit je nastao iz Exit aktivizma, otpora Miloševiću koji je tada sa druge strane Dunava u Novom Sadu trajao čak 100 dana, a onda se godinu dana kasnije, sa novim vremenima, preselio na drugu, Petrovaradinsku obalu...

1 TRIBINA

na Velikoj sceni Srpskog narodnog pozorišta
u 19 sati

■ SREDA, 5. jul
50 godina od Leta ljubavi – da li je svet
zalutao?

Učesnici Nik Vujičić, jedan od najvećih svetskih motivacionih govornika; Aaron Turgeon, predstavnik čuvenog Standing Rock pokreta, i Zoran Cvijanović, glumac i istaknuti ekološki aktivista. Moderator Dušan Kovačević, osnivač Exit festivala.



4 TRIBINE

na Petrovaradinskoj tvrđavi, Ulica aktivizma
u 19.30 sati

■ ČETVRTAK, 6. jul
Upravljanje očekivanjima, izazovima i
legatom u evropskoj prestonici kulture

Posvećeno izazovima i očekivanjima u okviru projekta Evropske prestonice kulture, i legatu - onome što će ostati iza projekta EPK u godinama koje slede nakon izbora. Učesnici Tibor Novak, Temišvar 2021; Emina Višnić, generalna direktorka projekta Rijeka 2020; Dorian Celcer, Rijeka 2020; Vladimir Rukavina, Maribor 2013; Kristijan Potiron, Košice 2013 i Plzenj 2015. i Marko Bibija i Zoran Galić, Banjaluka 2024. Moderator Vuk Radulović, šef sektora za međunarodnu saradnju.

■ PETAK, 7. jul
Jednako različiti ili različito jednaki?

Posvećena borbi protiv diskriminacije. Učesnici Stevan Filipović, filmski reditelj; Goran Miletić, Civil Right Defenders, direktor za Evropu; Jovana Vuković, koordinatorka Organizacije za ljudska prava Jednakost, i Nemanja Cvetković, osnivač i predsednik Udruženja mladih Balkanac. Moderatorka Neda Živanović, CRD - Programme Officer.

■ SUBOTA, 8. jul
Čiji je NAŠ jezik?
Posvećena Deklaraciji o zajedničkom jeziku. Učesnici Snježana Kordić, lingvistkinja i autorka knjige „Jezik i nacionalizam“; Vladimir Arsenijević, pisac i predsednik Udruženja Krokodil; Teofil Pančić, novinar i publicista; Marko Šelić Marčelo, pisac i muzičar, i Vlatko Sekulović, aktivista pokreta Novi optimizam. Moderatorka Milena Mirja Bogavac, spisateljica i pozorišna umetnica.

■ NEDELJA, 9. jul
Dijalog do razvoja Kineske četvrti

Učesnici Nemanja Milenković, Fondacija Novi Sad 2021; Vukašin Grozdanović, OPENS; Zdravko Vulin, producent, jedan od osnivača SKCNS Fabrika; Pera Mirković, predstavnik umetnika tzv. Kineske četvrti, i Slobodan Jović, Društvo arhitekata Novog Sada. Moderatorka Vesna Farkaš, novinarka.



Aaron Turgeon

GLEDAJ ŠIRU SLIKU



Piše: Srdja Popović

Jedna od retkih pojava na koju kao građani Srbije možemo da budemo ponosni i koja je bez preterivanja postala svetski trend jeste novosadski festival Exit. Ekipa koja ga organizuje od 2000, svake godine nanovo pokazuje ne samo da su u stanju da okupe svetske muzičke izvođače na jednom mestu, već i da sjajno kapiraju moderno vreme i teme koje drmaju svet, što kod nas, deluje mi, i nije baš preterano raširen slučaj.

Bila je 2001. Sećam se divljeg kampa pored Dunava, Štrana prepunog plastičnih flaša, koncerta Košin koji su dve godine ranije izbacili svoj prvi album simboličnog naziva Rešit... Gledao sam u Dunav i imao sančan utisak da se u Novom Sadu polagano ispisuje istorija i da zemlja dobije nešto divno i veliko. Šesnaest godina kasnije je jasno da taj osećaj nije bio bez osnova. Mada sam ja omotorio u meri da kad pogledam program ovogodišnjeg Exit-a jedva da znam za nekog hedljnjera, Exit nije omotorio i izgubio energiju. Naprotiv!

Da podsetimo: Exit je nastao iz aktivizma, otpora Miloševiću koji je tada sa druge strane Dunava u Novom Sadu trajao čak 100 dana, a onda se godinu dana kasnije, sa novim vremenima, preselio na drugu, Petrovaradinsku obalu. Prebacuju mu da se komercijalizova, da ga posećuje više Britanaca nego Srba i svatko još nešto, ali Exit nije izgubio ono najvažnije iz čega je potekao - aktivistički duh. Ko ne veruje neka pogleda najavu ovogodišnjih gostiju.

“

Exit je nastao iz Exit aktivizma, otpora Miloševiću koji je tada sa druge strane Dunava u Novom Sadu trajao čak 100 dana, a onda se godinu dana kasnije, sa novim vremenima, preselio na drugu, Petrovaradinsku obalu

Naime, Exit fondacija, kao jedan od partnera u Creative Climate Leadership i aktivno promoviše značaj razvoja ekološke svesti na ovim područjima. Ove godine će čuveni Nik Vujčić sa Petrovaradinske tvrdave poslati poruku svetskim liderima da budu jedinstveni u naporima na očuvanje planete i života na njoj. A uz njega, u Novom Sadu će biti i publički se takođe obratiti, niko drugi do aktivisti pokreta Standing Rock, predstavnici istih onih hrabrih Indijanaca koji su svoj problem uspeli da proguraju čak do američkog predsednika! Propratne diskusije i debate o hipu pokretu i 50. godišnjici od Leta ljubavi takođe neće izostati.

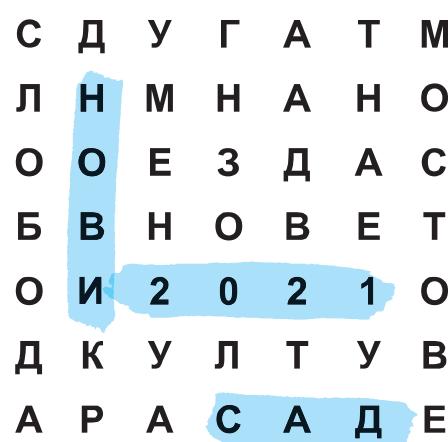
Vratimo nakratko film i setimo se kako su se ti Indijanci, iz kojih je potekao Standing Rock, po cijeli zimski, borili protiv naftnih kompanija. Uspeli su da na svoju stranu privuku sve do Ledi Gage i Leonarda di Kaprija, uspeli su da ubede Obamu da zastavi naftovod, ali je onda novi predsednik prvih dana rada po stupanju na dužnost ponudio tu odluku. Ono što je svakako najbitnije je to da oni ne odustaju u svojim zahtevima. Kad na stajđzu festivala koji ne odustaje već skoro dve decenije, vidiš takve ljudе koji su i dalje istrajni u svom naumu, i Nika Vujčić, čoveka koji je živ i inspirativan simbol za neodustajanje bez obzira kakve ti karte život dodelio, prosto moraš da staneš i zapitaš se da li ti uopšte imaš pravo da odustaneš.



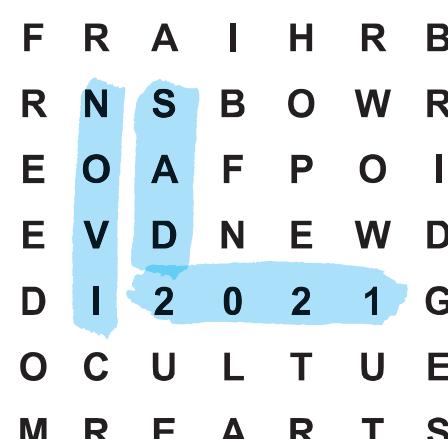
EXIT
Summer of LOVE
exifest.org

PRVI DAN

PANEL: Upravljanje očekivanjima, izazovima i legatom u evropskoj prestonici kulture

Jačanje ideja EU

Novi Sad 2021
Europska prestonica kulture



Novi Sad 2021
European Capital of Culture

DRUGI DAN

PANEL: Jednako različiti ili različito jednaki

O diskriminaciji marginalizovanih grupa u Srbiji

Organizacija Civil Rights Defenders (CRD) u saradnji sa Exit fondacijom organizuje otvorenu diskusiju na temu Jednako različiti ili različito jednaki, u okviru Exit festivala. Razgovara se o različitim oblicima diskriminacije marginalizovanih grupa u Srbiji, kao i o svom iskustvu u radu sa osnaživanjem ovih grupa da se bore protiv diskriminacije. Diskusija je otvorena za učešće za sve zainteresovane posetioce Exit festivala.

Civil Right Defenders je međunarodna organizacija za ljudska prava osnovana 1982. u Stockholm, sa ciljem da se bavi zaštitom ljudskih prava u različitim delovima sveta. Organizacija se bavi zaštitom prava i sloboda svih ljudi, nezavisno od njihovog porekla, društvenog položaja ili bilo kakvog ličnog svojstva. Aktivnosti usmerene na zaštitu ljudskih prava se sprovode samostalno i u saradnji sa lokalnim braniteljima ljudskih prava, koji rade direktno sa ljudima ciju su prava ugrožena.

Učestvuju Stevan Filipović, filmski režitelj; Goran Miletić, Civil Right Defenders, direktor za Evropu; Jovana Vuković, koordinatorica Organizacije za ljudska prava Jednakost i Nemanja Cvetković, osnivač i predsednik Udržuženja mladih Balkanac. Moderatorka je Neda Živanović, CRD, Programme Officer.

Petak, 7. jul, 19.30, Ulica aktivizma

TREĆI DAN

PANEL: O zajedničkom jeziku

**Novi optimizam:
Čiji je NAŠ jezik?**

Govorimo li u regionu jednom jezikom ili nam je potreban prevodilac između službenih jezika Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske i Srbije? Da li je jezik koji se u Jugoslaviji nazivao srpsko-hrvatski / hrvatsko-srpski, jedan jezik koji je nakon raspada Jugoslavije dobio četiri nova naziva, ili je taj jezik od-ukve bio - kako neki tvrde - politički konstrukt i rezultat određene ideologije koji je nestao sa raspadom bivše, zajedničke zemlje? Kako razmisljati i govoriti o zajedničkom jeziku danas? Kako se odnositi prema ovoj podjeli jezika koja, u praktičnom smislu, često ima negativni posledice - jer podjela jezika stvara i podjelu među ljudima? Kako se smanjuje manipulacija podelom jezika u regionu? Sa druge strane koje su prednosti regiona u kom se razumemo? Kojem jeziku govore mladi? Kako oni razumeju SVOJ jezik? Kako su odgovori lingvista, umetnika, javnosti i ljudi, koji žive i konstruiru se u ovom regionu?

Da li je vlasništvo nad jezikom privatna stvar, gde smo i kad podvukli linije, upali u vrtlog besmislenog i insistiranja? Na kraju, da li se razumemo? Da li razumemo policitičnost našeg jezika?

Tribina pokreta Novi optimizam O zajedničkom jeziku ima za cilj da nastavi debatu nedavno započetu u regionu povodom Deklaracije o zajedničkom jeziku, koja, između ostalog, skreće pažnju na negativne kulture, tako i društvene i ekonomski posledice političkih manipulacija jezikom u četiri države regiona - Srbiji, Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori. Među negativnim posledicama navode se segregacija dece u višenacionalnim sredinama, kao i nepotrebno prevođenje u medijima i administraciji. Deklaracija o zajedničkom jeziku jedan je rezultat projekta Jezici i nacionalizmi, koji je pokrenuo Udržuženje Krokođili, čiji je osnovni cilj da kroz dijalog sa lingvistima i drugim stručnjacima otvori temu postojanja četiri politička jezika u navedenim državama.

U okviru tribine, biće lansirana aplikacija Moj jezik!. Ideja aplikacije je da na zanimljiv način odgovori na pitanje kojim se jezikom govoriti u regionu? Da li to što si iz Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Hrvatske ili Srbije zista učite na tvoju mogućnost da razumeš ekipu iz regiona, da prevedeš engleski

VLATKO SEKULOVIĆ:
Smanjenje međuetničkih distanci

Deklaracija o zajedničkom jeziku je važna zato što se radi o dokumentu koji, poštujući nacionalne identitete, ističe i potvrđuje jedno od njihovih zajedničkih svojstava, u konkretnom slučaju jezik, te ih na taj način obogaćuje i doprinosi smanjenju međuetničkih distanci, bez čega život u regionu i Evropi nije moguć.



reč love, ili francusku reč l'amour na SVOJ jezik i znač da ćemo svi razumeti? Da budeš ponosan što razumeš i to razumevanje shvatiti kao vrednost. Da u par klikova, to znaju i vojni drugari. Da ti je Deklaracija o zajedničkom jeziku bliska, tvoja.

Moderator panel diskusije je Vuk Radulović, šef sektora za međunarodnu saradnju, Novi Sad 2021.

Panelisti su: Emira Višnić, Rijeka 2020; Dorian Čelcer, Rijeka 2020; Vladimir Rukavina, Maribor 2012; Tihomir Novak, Temišvar 2021; Kristijan Potiron, Košice 2013. i Marko Bibija i Zoran Galić, Banjaluka 2024.

Četvrtak, 6. jul u 19.30, Ulica aktivizma

Subota, 8. jul u 19.30, Ulica aktivizma



ČETVRTI DAN

PANEL: Dijalogom do razvoja kineske četvrti

Uvodni proces

Na poziv lista Danas i Exit festivala, Fondacija Novi Sad 2021 učestvovaće na tribini Dijalogom do razvoja kineske četvrti, a njeni predstavnici će razgovarati o jednom od najznačajnijih projekata u novoj istoriji Novog Sada. Kako bi tribina, u okviru ciklusa Danas magija dijalog, bila što transparentnija, Fondacija će posredstvom video-strima na fejsbuku prenijeti tribinu i tako sugradnjima omogućiti da postave pitanje govornicima i postanu aktiveni učesnici tribine.

Gradska uprava za kulturu Novog Sada i Fondacija Novi Sad 2021 - Evropska prestonica kulture definisale su način uspostavljanja kulture dijalogova povodom apela gradonačelnika Novog Sada o daljem razvoju tzv. Kineske četvrti.

Ciljevi projekta, navedeni u aplikacionom formularu, odnose se pre svega na očuvanje industrijskog kompleksa Petar Drapšin i promenu namene za potrebe sprovođenja niza kulturnih programa, obuka i diskusija, sa krajnjim ciljem samoodrživosti prostora i kreiranja Omladinskog kreativnog polisa.

Plan aktivnosti za očuvanje tzv. Kineske četvrti, rezultirao je usvajanjem Plana detaljne regulacije za očuvanje prostora od daljeg propadanja, uz uvažavanje identiteta u infrastrukturnom i sustinskom smislu. Planom detaljne regulacije definisan je Forum za kulturu kao sredstvo komunikacije sa javnošću, u razvojnoj fazи projekta.

Na osnovu usaglašenih termina Uprave za kulturu i Fondacije, predložene su četiri faze izgradnje dijalogova. Prva faza je upravo tribina na Exit festivalu Dijalogom do razvoja kineske četvrti, kao udovni proces za razvoj dijalogova. Nakon konferencije uslediće i prvi Forum za kulturu koji će biti održan dan nakon tribine, 10. jula. Sledеća faza jeste istraživački proces za ulazak u dijalog, koji podržava mapiranje prostora tzv. Kineske četvrti; anketno ispitivanje građana i gradanaka (2021 ispitnik); primjeri dobre prakse transformacije industrijskog nasledja; kao i onlajn formular za davanje predloga građana na sajtu Fondacije Novi Sad 2021. Treća faza dijalogova, podrazumeva organizaciju tri Divana i tri Foruma za kulturu.

Kao završna faza dijalogova, a kroz demokratičan i transparentan proces zasnovan na činjenicama, inicijativa Gradske uprave za kulturu i Fondacije Novi Sad 2021, kao posrednika u komunikaciji sa stručnom i najširoj javnošću, rezultiraće usaglašenim zaključcima o daljem razvoju nekadašnjeg industrijskog kompleksa Petar Drapšin. To će biti prvi put da se kroz jedan otvoreni i sveobuhvatan dijalog artikulišu jasne smernice transformacije industrijskog nasledja u Novom Sadu, pa i šire, sprečavajući dosadašnje različite interpretacije.

Učesnici su Nemanja Milenković, Fondacija Novi Sad 2021; Vukašin Grožanović, OPEN; Zdravko Vulin, producent, jedan od osnivača SKCNS Fabrika; Pera Mirković, predstavnik umetnika tzv. Kineske četvrti i Slobodan Jović, Društvo arhitekata Novog Sada. Moderatorka je Vesna Farkaš, novinarka.

Nedelja, 9. jul u 19.30,
Ulica aktivizma

Sa jedne od prošlogodišnjih tribina
Foto: Stanislav Milićević

NIK VUJIČIĆ

Zahvalan sam što svi zajedno možemo da budemo jedan glas, jedna emocija i da u jednom akordu širimo poruke mira, ljubavi i nade

Prenesimo poruku svim zajedno!

Exit festival poziva sve da im se pridružite u nastojanjima da na ovaj način pošalju poruku svetskim liderima, tako što će preuzeti link za strimanje i postaviti ga na svoj sajt, objaviti vest o ovome ili je jednostavno podeliti na društvenim mrežama uživo. Ovaj jedinstveni događaj na glavnoj bini Exit festivala biće održan u četvrtak, 6. jula, sa početkom u 23 sata po lokalnom vremenu (GMT+1), na Petrovaradinskoj tvrđavi, u Novom Sadu, u Srbiji. Ceo događaj biće striman na zvaničnoj Facebook stranici Exit festivala i trajeće 30 minuta. Link za prenos uživo je <https://www.facebook.com/exit.festival/videos/10155404571693698/>

AKCIJA

Nik Vujičić i Standing Rock sa Exita pozivaju svetske lidere da sačuvaju planetu

Jedan glas, jedna emocija

Jedan od najuticajnijih svetskih festivala, Exit, ove godine slavi 50 godina od originalnog leta ljubavi 1967. Ovaj društveni fenomen okupio je ljude iz brojnih delova planete oko ideje zajedništva, mira, solidarnosti i ljubavi, te imao nemerljiv uticaj na savremenu muziku, ali i kulturu u celini.

Kao festival koji je nastao iz studentskih protesta 2000, Exit je duboko ukorenjen u društvenom aktivizmu. Ove godine festival će 6. jula od 23 sata, na glavnoj bini, otvoriti Nik Vujičić, jedan od najuticajnijih motivacionih govornika današnjice i predstavnik Standing Rock pokreta. Oni će pozvati svetske lidere na odlučnu i hitnu akciju za zaštitu planete kojoj po svim predviđanjima u vrlo bliskoj budućnosti preti potpuna ekološka katastrofa!

MULTI DAN

**PANEL:
Da li je svet zalutao?
Pet decenija
Leta ljubavi**



Nik Vujičić je uoči ovogodišnjeg Exita, i građanima Novog Sada i cele Srbije poslao moćnu poruku: „Veoma sam uzbudjen što će se vratiti u prelepnu Srbiju, ali ovaj put na Exit festival, gde ćemo zajednički proslaviti 50 godina od Leta ljubavi 1967. Zahvalan sam što svi zajedno možemo da budemo jedan glas, jedna emocija i da u jednom akordu širimo poruke mira, ljubavi i nade. Verujem da nam je svima u svetu u kojem živimo potrebno više mira. Puno vas volim, vidimo se u julu na Exitu na Petrovaradinskoj tvrđavi!“

Vujičiću će u tome pomoći i predstavnici čuvenog aktivističkog pokreta Standing Rock, koji su pokrenuli preostali članovi indijanskog plemena Sijuks, iz istoimenog rezervata. Oni su u pažnju svetske javnosti dospeli nakon što su uz mirne proteste i višemesečnu blokadu

IZAZOV

Nik Vujičić rođen je bez ekstremiteta, ali je svoj nedostatak prihvatio, a diskriminaciju okoline i poteškoće umesto kao problem, shvatio kao izazov. Njegova misija postala je da drugima ukaže na jačinu volje i na pozitivan stav uz koje se mogu rešiti problemi. Zbog toga je njegova glavna poruka da se bilo koja okolnost u kojoj se čovek nalazi može prevazići. On je ceo život posvetio prenošenju motivacionih poruka, postao medijska zvezda i globalni uzor. Dosad je svoja iskustva podelio sa čak 6,5 miliona ljudi u 63 zemlje širom sveta, a njegove savete slušalo je 16 predsednika i devet vlasti. Knjige Niku Vujičića su bestseleri milionskih tiraža, koje menjaju živote, a nastupi ovog motivacionog govornika nezaboravna su iskustva svih koji su imali priliku da ga čuju.

osnivač i direktor Exita. Ulaz je potpuno slobodan za sve zainteresovane. Panel će posredstvom direktnog interneta prenosa biti dostupan širom sveta, a prvi globalni mediji su već potvrdili preuzimanje prenosa ovog događaja. Vujičić će ujedno pružiti i podršku Grandu Novom Sadu, kao Evropskoj prestonici kulture 2021. i Omladinskoj prestonici Evrope 2019. godine.

radova, zimus uspeli da zaustave izgradnju naftovoda u Severnoj Dakoti, koji je pretio da uništi ceo ekosistem na njihovoj zemlji. Pokret je dostigao svoj vrhunac kad je, usled nasilja privatnog obezbeđenja naftne korporacije prema miroljubivim protestantima iz plemena Sijuks, došlo da ih zaštiti 2.000 veteranu američke vojske, koju su napravili živi štit oko plemena. Neposredno posle toga ceo svet je prisustvovao istorijskoj sceni, kada su veterani u ime svojih predaka zatražili i dobili oproštaj od plemenskih vođa, za sve zločine i nepravde učinjene protiv američkih Indijanaca.

Ceremonija otvaranja ovogodišnjeg Exit festivala počće u četvrtak uveče od 23 sata, kada će na glavnoj bini biti prvo prikazan kratak video o Standing Rock pokretu i Niku Vujičiću. Nakon obraćanja Aarona Turgeona iz Standing Rock pokreta, koji će pozvati svetske lidere da se ujedine u zajedničkom naporu da spasu planetu, na glavnoj bini će Nik Vujičić govoriti o univerzalnim vrednostima Leta ljubavi i pozvati svetske lidere da se ujedine u potrazi za mirom i očuvanjem planete u ovim vrlo alarmantnim vremenima. Nagrađivano Novosadsko pozorište/Újvidéki Színház izvešće uživo, na engleskom jeziku, dve numere iz muzikla Kosa - Aquarius i Let the Sunshine In.



Prolific The Rapper

Inspirativna priča prati i hip-hopera Aarona Turgeona, poznatijeg pod umetničkim imenom *Prolific The Rapper*. On je predstavnik Standing Rock pokreta i indijanskog plemena Sijuksi, koji kao životnu misiju imaju borbu za životni prostor. Oni su se udružili u protestima protiv projekta Dakota Access naftovoda u SAD, koji podrazumeva sprovođenje naftnih cevi preko svetih teritorija američkih starosedelaca i reke Misuri, njihovog glavnog izvora pitke vode. Standing Rock nije samo pokret za postojbinu Sijuksa, već predstavlja bitku za prava na slobodan život i očuvanje živote okoline koju širom sveta gramzivo urušavaju korporacije kojima je profit iznad svega.

ISSN 1450-538X



9 771450 1538016



POSEBNO IZDANJE LISTA DANAS

urednik: Dragan Stojić
tekst: Gordana Nonin
korektura: Marjana Stevanović
prelom: Zoran Spahić

ISSN 1450-538X



9 771450 1538016